

תרגיל 1

1. הוכיחו כי בכל מרחב מטרי (X, d) מתקיים:
- $d(x_1, x_n) \leq d(x_1, x_2) + \dots + d(x_{n-1}, x_n)$ לכל $n \geq 2$.
 - $|d(x, z) - d(y, z)| \leq d(x, y)$.
 - $\forall A \subseteq X, |d(x, A) - d(y, A)| \leq d(x, y)$.
2. נסמן ב- X את אוסף כל הסדרות שאיבריהן שייכים לקבוצה $\{1, 2, \dots, n\}$, ונגדיר את הפונקציה $d : X \times X \rightarrow [0, \infty)$ ע"י:

$$d(x, y) = \begin{cases} 0 & x = y \\ \frac{1}{\min\{i : x_i \neq y_i\}} & x \neq y \end{cases}$$

הוכיחו כי d היא אולטרה מטריקה על X .

פתרון:

$$d(x, y) = 0 \iff (x, y) = 0$$

סימטריות: טריוויאלי.

אייש המשולש: יהיו x, y, z סדרות ב- X . אם שתיים מהן שוות אז האי שוויון טריוויאלי. אז נניח ש $x \neq y, x \neq z, y \neq z$. נסמן $j = \min\{i : x_i \neq y_i\}, k = \min\{i : y_i \neq z_i\}$ או $\min\{i : x_i \neq z_i\} \geq \min\{j, k\}$. הסבר: אם $t < j, k$ אז $x_t = y_t \wedge y_t = z_t \implies x_t = z_t$. לכן: $d(x, z) = \frac{1}{\min\{i : x_i \neq z_i\}} \leq \frac{1}{\min\{j, k\}} = \max\{\frac{1}{j}, \frac{1}{k}\} = \max\{d(x, y), d(y, z)\}$.

3. הוכיחו או הפריכו: הפונקציות הבאות הן מטריקות:

א. $d_{\min}((x, y), (x', y')) = \min\{d(x, x'), d(y, y')\}$ על \mathbb{R}^2 (כאשר d היא המטריקה האוקלידית על \mathbb{R}).

ב. $d((x, y), (x', y')) = |x| + |y| + |x'| + |y'|$ על \mathbb{R}^2 .

ג. $d_{\Sigma}((x, y), (x', y')) = d(x, x') + d(y, y')$ על $X \times X$ כאשר (X, d) הוא מרחב מטרי.

פתרון:

א. הפרכה: $d((0, 0), (0, 1)) = \min\{0, 1\} = 0$ אבל $(0, 0) \neq (0, 1)$.

ב. הפרכה: $d((0, 1), (0, 1)) = 2$ אבל $(0, 1) = (0, 1)$.

ג. הוכחה: ראשית, יש להראות שהפונקציה הולכת לתוך $[0, \infty)$. זה נובע מכך ש $d(x, x'), d(y, y') \geq 0$, וסכום של מספרים אי שליליים הוא אי שלילי.

בגלל ש $d_{\Sigma}((x, y), (x', y')) = 0 \iff d(x, x') + d(y, y') = 0$, $d(x, x'), d(y, y') \geq 0$ לכן זה שקול לכך ש $d(x, x') = 0 \wedge d(y, y') = 0$ וזה קורה אמ"ם $x = x' \wedge y = y'$ כלומר $(x, y) = (x', y')$.

סימטריות: $d_{\Sigma}((x, y), (x', y')) = d(x, x') + d(y, y') = d(x', x) + d(y', y) = d_{\Sigma}((x', y'), (x, y))$

אייש המשולש: $d_{\Sigma}((x, y), (x', y')) = d(x, x') + d(y, y') \leq d(x, x'') + d(x'', x') + d(y, y'') + d(y'', y') = d_{\Sigma}((x, y), (x'', y'')) + d_{\Sigma}((x'', y''), (x', y'))$

4. תזכורת: הגדרנו בכיתה את המטריקה ה- p אדית באופן הבא: עבור $p \in \mathbb{N}$ ראשוני,

$$d_p(x, y) = \begin{cases} 0 & x = y \\ \frac{1}{p^{k(x, y)}} & x \neq y \end{cases} \quad \text{מגדירים } k(x, y) = \max\{i : p^i | (x - y)\}$$

תארו את הכדור $B_{d_7}(3, \frac{1}{49})$ במרחב (\mathbb{Z}, d_7) .
פתרון:

$$z \in B(3, \frac{1}{49}) \iff d(3, z) \leq \frac{1}{49} \iff z = 3 \vee k(3, z) \geq 2 \iff z = 3 + 49\mathbb{Z}, \text{ כלומר } 3 \vee z = 3 + 49x$$

5. יהי (X, d) מרחב מטרי, $x_1, x_2 \in X$ ו $r_1, r_2 > 0$ ונניח ש $p \in B(x_1, r_1) \cap B(x_2, r_2)$ נסמן

$$r = \min\{r_1 - d(x_1, p), r_2 - d(x_2, p)\}$$

. הוכיחו ש

$$B(p, r) \subseteq B(x_1, r_1) \cap B(x_2, r_2)$$

פתרון:

יהי $y \in B(p, r)$. כלומר, $d(y, p) \leq r$. מאי שוויון המשולש, $d(y, x_1) \leq d(y, p) + d(p, x_1) \leq r_1 - d(x_1, p) + d(x_1, p) = r_1$.
 $B(x_2, r_2)$ כנייל לגבי $y \in B(p, r)$.

שאלת אתגר: הראו שאם $(X, \|\cdot\|)$ מרחב נורמי, d המטריקה המושרית מהנורמה, אז לא קיימים כדורים שונים $B(a_1, r_1), B(a_2, r_2)$ כך ש $r_1 < r_2$ וגם $B(a_2, r_2) \subseteq B(a_1, r_1)$.
פתרון:

נניח $a_1 \neq a_2, r_1 < r_2$, ונניח בשלילה שמתקיים $B(a_2, r_2) \subseteq B(a_1, r_1)$. אזי $a_2 \in B(a_1, r_1)$ ולכן $\|a_2 - a_1\| < r_1$. יהי $v = a_1 + r_1 \frac{a_2 - a_1}{\|a_2 - a_1\|}$. מתקיים:

$$\|v - a_2\| = \|a_1 + r_1 \frac{a_2 - a_1}{\|a_2 - a_1\|} - a_2\| = \|(a_2 - a_1)(\frac{r_1}{\|a_2 - a_1\|} - 1)\| =$$

$$r_1 - \|a_2 - a_1\| < r_1 - \|a_1 - a_2\| < r_1 < r_2$$

לכן $v \notin B(a_2, r_2)$. אבל $v \in B(a_1, r_1)$ ולכן $B(a_2, r_2) \not\subseteq B(a_1, r_1)$. סתירה.